

DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

N a c r t

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O HRVATSKOJ GORSKOJ SLUŽBI SPAŠAVANJA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, rujan 2015. godine

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O HRVATSKOJ GORSKOJ SLUŽBI SPAŠAVANJA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Hrvatska gorska služba spašavanja je nacionalna, dobrovoljna, stručna, humanitarna i nestranačka udruga javnog značaja čiji su osnovni ciljevi sprječavanje nesreća, spašavanje u planini i na drugim nepristupačnim područjima i u izvanrednim okolnostima.

Hrvatska gorska služba spašavanja osnovana je 1950. godine kao interna služba Hrvatskog planinarskog saveza i danas je prerasla u službu javnog karaktera koja brine o sigurnosti građana 24 sata dnevno, 365 dana u godini, okuplja gorske spašavatelje organizirane u 24 stanice koje pokrivaju cijelo područje Republike Hrvatske.

U svom djelovanju Hrvatska gorska služba spašavanja surađuje s tijelima državne uprave i tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ustanovama, Oružanim snagama Republike Hrvatske, zdravstvenim ustanovama, i ustanovama socijalne skrbi, Hrvatskim planinarskim savezom i drugim pravnim i fizičkim osobama u području kulture, fizičke kulture i sporta, turizma, zaštite prirode i okoliša, prometa. Također usko surađuje i s javnim ustanovama i nadležnim tijelima za zaštitu prirode u području zaštite i očuvanja planinske prirode i zaštite okoliša.

Područja rada Hrvatske gorske službe spašavanja često su i urbane sredine te druga područja. To su akcije na visokim objektima, tunelima i cijevima, u prometnim nesrećama i na moru, te kod niza ekstremnih sportova (parajedrenje, brdski biciklizam, rafting i sl.).

Hrvatska gorska služba spašavanja posvećuje posebnu pažnju edukaciji i prevenciji radi sprečavanja i izbjegavanja nesreća na nepristupačnim terenima, posebice planinarskih nesreća.

Članica je IKAR-CISA (Internationale Kommission für Alpines Rettungswesen - Commission Internationale de Sauvetage Alpin - Međunarodna komisija gorskih spasilačkih službi), a članica je i jedna od osnivača ECRA-e (European Cave Rescue Association – Europsko speleospasilačko udruženje).

Rad Hrvatske gorske službe spašavanja definiran je Zakonom o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja („Narodne novine“, br.79/06) kojim se uređuje ustroj, djelatnost i financiranje Hrvatske gorske službe spašavanja, prava pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja u vrijeme intervencije, suradnja s međunarodnim organizacijama, tijelima državne uprave i drugim fizičkim i pravnim osobama, obveze organizatora i sudionika športskih, turističkih i drugih aktivnosti te nadzor nad provedbom ovoga Zakona.

Ovim Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja stvaraju se dodatni materijalni i drugi uvjeti nužni za obavljanje djelatnosti Hrvatske gorske službe spašavanja i njen razvoj. Time bi se olakšala suradnja s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugim zainteresiranim adresatima koji imaju interes od djelatnosti koje obavlja Hrvatska gorska služba spašavanja. Također bi se dodatno uredila zaštita ljudskih života u planinama i na nepristupačnim područjima i u drugim izvanrednim okolnostima i propisala mogućnost zaustavljanja radnji koje predstavljaju opasnost za život i zdravlje ljudi te mogu prouzročiti štetu na imovini i prirodi. Nadalje, proširile bi se ovlasti Hrvatske gorske službe spašavanja koje se odnose na izradu zapisnika koji ima svojstvo javne isprave, izvješćavanje nadležnih tijela, provedbu obuke za pripadnike HGSS-a radi pružanja prve pomoći na nepristupačnim terenima, te obuke za nadzornike prirode. Također bi se dodali novi izvori financiranja za obavljanje redovne djelatnosti i financiranje operativne sposobnosti HGSS, od igara na sreću u skladu s posebnim propisima.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

Za obavljanje svoje djelatnosti Hrvatska gorska služba spašavanja stječe sredstva iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima djeluju stanice Hrvatske gorske službe spašavanja, iz donacija, od izvršenja ugovorenih usluga, darova i naslijeđa, izvršenja projekata unapređenja sigurnosti u planinskim i drugim nepristupačnim područjima gdje se odvijaju turističke aktivnosti i za potrebe turističke zajednice.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju se sredstva u financijskom planu središnjih tijela državne uprave (Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Ministarstva turizma, Ministarstva zdravlja i Ministarstva pomorstva, prometa i infrastrukture) za financiranje programa i projekata koje provodi Hrvatska gorska služba spašavanja od interesa za opće dobro u Republici Hrvatskoj.

Sredstva za financiranje redovite djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja osiguravaju se i u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i uplaćuju na žiro-račun stanice Hrvatske gorske službe spašavanja.

IV. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE PREDLAŽE DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku i stupanja na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama nalazi se u odredbi članka 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13), a to su osobito opravdani razlozi, odnosno potreba da se izvrši usklađivanje ovoga Zakona s odredbama novog Zakona o sustavu civilne zaštite te unaprijedi sigurnost u planinskim i drugim nepristupačnim područjima gdje se odvijaju turističke aktivnosti.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O HRVATSKOJ GORSKOJ SLUŽBI SPAŠAVANJA

Članak 1.

U Zakonu o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja („Narodne novine“, br. 79/06) članak 5. mijenja se i glasi:

„(1) Hrvatska gorska služba spašavanja organizira, unapređuje i obavlja djelatnost spašavanja i zaštite ljudskih života u planinama i na nepristupačnim područjima i u drugim izvanrednim okolnostima.

(2) Temeljne zadaće Hrvatske gorske službe spašavanja u obavljanju djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka su:

- sprječavanje nesreća i spašavanje u planini, na drugim nepristupačnim područjima i u izvanrednim okolnostima uz primjenu posebnih stručnih znanja i uporabu tehničke opreme za spašavanje u planinama u svrhu očuvanja spašavanja ljudskih života i zaštite zdravlja ljudi, imovine i prirode
- organiziranje i pripremanje aktivnosti i mjera kojima je svrha održavanje pripravnosti za spašavanje te trajno organiziranje, osposobljavanje i uvježbavanje za održavanje i unapređivanje spremnosti i sposobnosti za otklanjanje posljedica nesreća u planinama i drugim nepristupačnim područjima
- otklanjanje neposredne opasnosti u planinama i drugim nepristupačnim područjima
- provođenje preventivnih mjera za unapređivanje sigurnosti i zaštite i spašavanja u planinama i drugim nepristupačnim područjima kod specifičnih aktivnosti na tim prostorima,
- provođenje dežurstava u cilju sprječavanja nesreća
- potraga za izgubljenim osobama u planinama i drugim nepristupačnim područjima
- spašavanje iz speleoloških objekata, litica i kanjona
- spašavanje na uređenim i neuređenim skijalištima
- penjalištima i drugim objektima i prostorima u prirodi, za vrijeme specifičnih sportskih, turističkih, rekreativnih, kulturoloških i drugih aktivnosti u prirodi i planinskom području, te speleološkom objektu
- potraga i spašavanje iz lavina i provođenje preventivnih mjera u svezi s opasnostima od snježnih lavina u planinskim područjima
- sudjelovanje u sustavu traganja i spašavanja za nestalim zrakoplovima i drugim prometnim sredstvima u planinama, strmim dijelovima obale i drugim nepristupačnim područjima
- spašavanje i prijevoz stradalih osoba s planina i drugih nepristupačnih područja
- provođenje helikopterskog spašavanja, prijevoza i obuke pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja za helikoptersko spašavanje, ne ulazeći u nadležnost helikopterske hitne medicinske službe
- davanje sigurnosnih preporuka osobama i organizatorima turističkih i sportskih i drugih aktivnosti u prirodi i planinskom području radi sprječavanja aktivnosti koje ugrožavaju sigurnost, život i zdravlje sudionika aktivnosti
- provođenje kontinuiranog informiranja i educiranja fizičkih i pravnih osoba o opasnostima i mjerama sigurnosti u planinama i na drugim nepristupačnim područjima

- spašavanje na visinama i visokim objektima u slučaju potresa, vremenskih nepogoda i drugih nesreća na nepristupačnim prostorima
- spašavanje u nesrećama u slučaju loših vremenskih uvjeta uz primjenu posebnih stručnih znanja i tehničke opreme za spašavanje u planinama
- promicanje zaštite prirode
- izdavanje preventivnih i edukacijskih materijala u svezi sigurnosti osoba i imovine u planinama i drugim nepristupačnim područjima
- izrada zapisnika koji ima svojstvo javne isprave u svrhu ostvarivanja prava iz osiguranja, utvrđivanja štete, pokretanja prekršajnog postupka i druge svrhe
- izrada izvješća o nesrećama i uočenim opasnostima
- izricanje usmenog rješenja i izrada zapisnika o aktivnostima koje je Hrvatska gorska služba spašavanja privremeno zaustavila temeljem ovlasti iz članka 6. stavka 1. podstavka 10. ovoga Zakona radi otklanjanja neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi ili imovinu i prirodu.

(3) U slučaju iz stavka 2. podstavka 21. ovoga članka, ako to stranka zahtjeva ili radi zaštite javnog interesa, pročelnik Hrvatske gorske službe spašavanja ili ovlašteni pripadnik Hrvatske gorske službe spašavanja donosi rješenje u pisanom obliku najkasnije u roku od 8 dana od dana izricanja usmenog rješenja, koje dostavlja stranci i središnjem tijelu državne uprave za civilnu zaštitu.

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dozvoljena žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Hrvatska gorska služba spašavanja akcije traganja i spašavanja izvršava na poziv Centra 112 i na poziv nadležnih središnjih tijela državne uprave i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i fizičkih osoba.

(6) Hrvatska gorska služba spašavanja dužna je Centar 112 izvijestiti o akcijama koje je poduzela na zahtjev drugih tijela ili fizičkih osoba te o aktivnostima koje je privremeno zaustavila temeljem ovlasti iz članka 6. stavka 1. podstavka 10. ovoga Zakona.

(7) Hrvatska gorska služba spašavanja posredstvom Centra 112 podnosi zahtjev nadležnim službama središnjih tijela državne uprave za osiguranje helikopterskog prijevoza, osim u slučaju kada organizator aktivnosti osigura helikopter i osigurava nazočnost pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja.“

Članak 2.

Članak 6. mijenja se i glasi:

„(1) Hrvatska gorska služba spašavanja u obavljanju svoje djelatnosti ima sljedeće javne ovlasti:

- provoditi obuku (održavanjem vježbi, seminara, tečajeva) za specijalnosti gorskog spašavanja prema programu koji na prijedlog Hrvatske gorske službe spašavanja donosi odlukom čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu
- provoditi obuku pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja za helikoptersko spašavanje prema programu koji na prijedlog Hrvatske gorske službe spašavanja donosi odlukom čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu

- provoditi obuku pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja za rukovatelja bespilotnog sustava prema programu koji na prijedlog Hrvatske gorske službe spašavanja donosi odlukom čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu u suradnji sa nadležnim središnjim tijelom državne uprave ili pravnom osobom za zračni promet
- provoditi obuku pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja za pružanje prve pomoći u planinama i nepristupačnim područjima prema programu koji na prijedlog Hrvatske gorske službe spašavanja donosi odlukom čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu u suradnji sa središnjim tijelom državne uprave nadležnom za zdravstvo
- provoditi obuku za organizatore turističkih aktivnosti na nepristupačnim područjima u cilju poboljšanja sigurnosti sudionika prema programu koji na prijedlog Hrvatske gorske službe spašavanja donosi odlukom ministar čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu u suradnji s ministarstvom nadležnim za turizam
- provoditi obuku nadzornika prirode u cilju poboljšanja sigurnosti, uklanjanja opasnosti i djelovanja u slučaju nesreća na nepristupačnim područjima prema programu koji na prijedlog Hrvatske gorske službe spašavanja donosi odlukom ministar zaštite okoliša i prirode u suradnji sa središnjim tijelom državne uprave nadležnim za civilnu zaštitu
- voditi evidenciju i izdavati potvrde o završenoj obuci iz podstavaka 1.- 6. ovoga stavka
- zabraniti pristup neovlaštenim osobama u blizini mjesta intervencije, pozvati policiju glede osiguranja mjesta događaja te poduzimati druge potrebne mjere radi sprječavanja nastanka štetnih posljedica
- iznimno može uključiti punoljetnu osobu da dragovoljno obavlja pojedine pomoćne poslove i manje složene poslove tijekom akcije spašavanja, ako je to prijeko potrebno radi uspješnosti spašavanja
- zaustaviti izvođenje radnje u planinama i nepristupačnim područjima ako se ona izvodi ili planira na način da predstavlja opasnost za život i zdravlje ljudi te može prouzročiti štetu na imovini i prirodi.

(2) Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu propisuje pravilnikom način vođenja evidencije o izdanim potvrdama iz stavka 1. podstavka 7. ovoga članka.

(3) Za provođenje zadaća sukladno odredbama članka 6. stavka 1. podstavka 10. ovoga članka, pripadnici Hrvatske gorske službe spašavanja dužni su svoj identitet i ovlasti iz ovog Zakona dokazati službenom iskaznicom i značkom.

(4) Oblik i sadržaj službene iskaznice i značke te način njihova izdavanja, uporabe i vođenja evidencija utvrđuje se Statutom Hrvatske gorske službe spašavanja.“

Članak 3.

U članku 9. stavku 1. podstavak 1. mijenja se i glasi:

„– obveznog zdravstvenog osiguranja za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti u skladu s propisima iz obveznog zdravstvenog osiguranja,“.

U stavku 2. riječi „središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje“ zamjenjuju se riječima „središnjeg tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu“.

Članak 4.

U članku 13. iza stavka 1. dodaje se stavak 2. i glasi:

“(2) Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu na prijedlog Hrvatske gorske službe spašavanja donosi Sigurnosna pravila o mjerama i pravilima ponašanja osoba koje sudjeluju u aktivnostima na planinama i drugim nepristupačnim područjima.“.

Članak 5.

U članku 16. stavku 1. podstavak 6. mijenja se i glasi:

„- od izvršenja programa i projekata za unapređenje sigurnosti u planinskim i drugim nepristupačnim područjima gdje se odvijaju turističke aktivnosti te od izvršenja programa i projekata za potrebe turističke zajednice,“

Iza podstavka 6. dodaje se podstavak 7. koji glasi:

„- iz prihoda od igara na sreću, u skladu s posebnim propisima.“.

Članak 6.

U članku 17. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske u financijskom planu središnjih tijela državne uprave za financiranje programa i projekata od interesa za opće dobro u Republici Hrvatskoj koje provodi Hrvatska gorska služba spašavanja.“

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Hrvatska gorska služba spašavanja dužna je središnjem tijelu državne uprave nadležnom za civilnu zaštitu podnijeti godišnje izvješće o izvršenju programa i projekata i utrošku sredstava iz stavka 2. ovoga članka u roku od 60 dana od isteka poslovne godine.“.

Članak 7.

U članku 18. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi program javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja iz stavka 1. ovoga članka.“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Stanica Hrvatske gorske službe spašavanja dužna je jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave podnijeti godišnje izvješće o izvršenju programa i projekata te utrošku sredstava iz stavka 1. ovoga članka u roku od 60 dana od isteka poslovne godine.“.

Članak 8.

U članku 20. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Upravni nadzor nad obavljanjem temeljnih zadaća i javnih ovlasti iz ovoga Zakona provode nadležna središnja tijela državne uprave iz članka 6. stavka 1. ovoga Zakona.“

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona provode inspektori središnjeg tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu u suradnji sa inspektorima središnjih tijela državne uprave nadležnih prema posebnim propisima“.

Članak 9.

Naziv glave VIII. iznad članka 21. mijenja se i glasi: „PREKRŠAJNE ODREDBE“.

Članak 10.

Članak 21. mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja sudjeluje u sportskim, turističkim i drugim aktivnostima u planinskim i drugim nepristupačnim područjima ako se ne pridržava sigurnosnih upozorenja i uputa Hrvatske gorske službe spašavanja, kao i pravila ponašanja u športsko-turističkim objektima i prostorima, na skijaškim stazama, planinskim i drugim nepristupačnim područjima te na taj način ugrožava vlastiti život te život, zdravlje i materijalna sredstva drugih osoba (članak 13.).“.

Članak 11.

Članak 22. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- organizator športskih, turističkih aktivnosti u planinskim i drugim nepristupačnim područjima ako Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja ne najavi mjesto održavanja aktivnosti najmanje osam dana prije početka, ako se ne savjetuje u svezi sigurnosnih mjera te sukladno zajedničkoj procjeni opasnosti ne osigura nazočnost pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja (članak 12. stavak 1.)

- davatelj usluga smještaja koji na zahtjev Hrvatske gorske službe spašavanja na vidljivim mjestima u svojim objektima ne dopusti postavljanje upozorenja i drugih informacija u svezi sigurnosti osoba tijekom njihovih aktivnosti u planinskim i drugim nepristupačnim područjima (članak 12. stavak 2.)

- koncesionar ili vlasnik žičare ili drugog objekta i sredstva za prijevoz osoba ako bez naknade i uz pravo prednosti ne omogući prijevoz pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja i osoba koje se spašavaju (članak 15.).“

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovog članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 10.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.“

Članak 12.

Članak 23. mijenja se i glasi:

„Ovlašteni tužitelj u prekršajnom postupku je Hrvatska gorska služba spašavanja za prekršaje u području njenih javnih ovlasti koji su propisani ovim Zakonom.“

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

Odluke iz članka 2. ovoga Zakona, kojim je izmijenjen članak 6. stavak 1. podstavci 1. do 6. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja („Narodne novine, broj 79/06), donijet će čelnici nadležnih središnjih tijela državne uprave u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Sigurnosna pravila o mjerama i pravilima ponašanja osoba koje sudjeluju u aktivnostima na planinama i drugim nepristupačnim područjima iz članka 4. ovoga Zakona, kojim je u članku 13. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja („Narodne novine, broj 79/06) dodan stavak 2., donijet će čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 14.

Hrvatska gorska služba spašavanja dužna je uskladiti Statut Hrvatske gorske službe spašavanja s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 15.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

Na članak 1.

U članku 5. Zakona o Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja proširene su temeljne zadaće HGSS-a na provođenje helikopterskog spašavanja, prijevoza i obuke pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja za helikoptersko spašavanje, nadalje pripadnici HGSS-a prilikom obavljanja svojih zadaća izrađuju zapisnik i izvješća o nesrećama, uočenim opasnostima te zaustavljenim radnjama koje imaju izravnu ozbiljnu opasnost za život i zdravlje ljudi te mogu prouzročiti materijalnu štetu. Zapisnik ima svojstvo javne isprave i dostavlja se nadležnim tijelima u svrhu utvrđivanja činjenica o uzroku i posljedicama nesreće radi ostvarivanja prava iz osiguranja, utvrđivanja odgovornosti za nastalu štetu, pokretanje prekršajnog postupka i drugo.

HGSS može izreći usmeno rješenje te je ovlašten izraditi zapisnik o aktivnostima koje je Hrvatska gorska služba spašavanja privremeno zaustavila temeljem ovlasti iz članka 6. stavka 1. podstavka 10. ovoga Zakona.

U slučaju iz stavka 2. podstavka 21. ovoga članka ovlašteni pripadnik HGSS-a donosi pisano rješenje kojim se nalaže stranci privremeno zaustavljanje aktivnosti.

Na članak 2.

U članku 6. Zakona daju se nove javne ovlasti HGSS-u za provođenje obuke pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja za pružanje prve pomoći u neurbanim i teško pristupačnim područjima te provođenje obuke nadzornika prirode.

Također, pripadnicima HGSS-a koji iskaznicom i značkom HGSS-a dokazuju identitet i ovlasti, daje se ovlast da zaustave izvođenje radnje u planinama i nepristupačnim područjima, ako se pri tome izvodi ili planira radnja na način da predstavlja izravnu ozbiljnu opasnost za život i zdravlje ljudi te može prouzročiti štetu na imovini i prirodi odnosno čovjekovom okolišu.

Radi o radnjama pravnih i fizičkih osoba koje ugrožavaju vlastitu sigurnost i život te sigurnost, živote i zdravlje ostalih ljudi kao materijalna dobra i štete u prirodi i okolišu za biljni i životinjski svijet odnosno čovjekov okoliš.

U slučaju nemogućnosti provođenja zabrane obavljanja radnji opasnih po život i zdravlje ljudi te materijalne štete na objektima i u prirodi (okolišu), pripadnicima HGSS-a ostaje mogućnost sukladno članku 6. stavku 1., pozvati policiju glede osiguranja mjesta događaja a što je uobičajeno u ovakvim situacijama opasnim po živote, zdravlje i sigurnost ljudi i dobara te prirode i okoliša.

Na članak 3.

Ovom odredbom usklađuje se članak 9. stavak 1. sa člankom 16. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN, broj 80/13 i 137/13) i odredbama Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti (NN, br. 75/14 i 154/14) te se naziv središnjeg tijela državne uprave

nadležnog za zaštitu i spašavanje usklađuje sa odredbama Zakona o sustavu civilne zaštite prema kojemu je to središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite.

Na članak 4.

U članku 13. dodaje se stavak 2. Zakona kojim se daje ovlast čelniku središnjeg tijela državne uprave nadležnog za civilnu zaštitu da na prijedlog Hrvatske gorske službe spašavanja donosi Sigurnosna pravila koja sadržavaju upozorenja i informacije te upute i pravila ponašanja u svezi sigurnosti osoba na planinama i drugim nepristupačnim područjima.

Na ovaj način transparentno se uređuju sigurnosne mjere te prava i obveze sudionika aktivnosti iz ovoga Zakona i omogućava nadzor svih sudionika aktivnosti na planinama i drugim nepristupačnim područjima.

Na članak 5.

U članku 16. Zakona u stavku 1. dodaju se odredbe o financiranju HGSS- a, ne samo od izvršenja programa već i projekata za unapređenje sigurnosti u planinskim i drugim nepristupačnim područjima gdje se odvijaju turističke aktivnosti te za potrebe turističke zajednice, a navodi se i novi izvor financiranja putem prihoda od igara na sreću koji će se utvrditi posebnim propisima.

Vlada Republike Hrvatske Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda od igara na sreću određuje korisnike, kriterije i postotak izdvajanja sredstava za financiranje programa organizacija koje djeluju u područjima propisanim člankom 8. stavkom 1. Zakona o igrama na sreću.

Na članak 6.

Ovom odredbom propisuje se da se sredstva za financiranje HGSS-a osiguravaju u Državnom proračunu Republike Hrvatske u financijskom planu središnjih tijela državne uprave za financiranje programa i projekata koje provodi Hrvatska gorska služba spašavanja od interesa za opće dobro u Republici Hrvatskoj.

Hrvatska gorska služba spašavanja dužna je središnjem tijelu državne uprave nadležnom za civilnu zaštitu podnijeti izvješće o izvršenju programa i projekata i utrošku sredstava koja se osiguravaju u Državnom proračunu Republike Hrvatske.

Na članak 7.

Stanica Hrvatske gorske službe spašavanja iz stavka 1. ovoga članka dužna je jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave podnijeti izvješće o izvršenju programa i projekata i utrošku sredstava iz proračuna te jedinice.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi program javnih potreba za obavljanje djelatnosti stanica HGSS-a koje su osnovane u toj jedinici.

Na članak 8.

U članku 20. mijenjaju se stavci 2. i 3. te se propisuje nadležnost središnjih tijela državne uprave za provedbu upravnog nadzora nad obavljanjem temeljnih zadaća iz članka 5. i javnih ovlasti iz članka 6. ovoga Zakona.

Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona provodi središnje tijelo državne uprave nadležno za civilnu zaštitu u suradnji sa inspektorima središnjih tijela državne uprave nadležnih prema posebnim propisima.

Na članak 9.

Naziv glave VIII. „KAZNENE ODREDBE“ mijenja se i glasi: „PREKRŠAJNE ODREDBE“ s obzirom da se ovim odredbama propisuju prekršaji za postupanje suprotno odredbama ovog Zakona.

Na članke 10. i 11.

Ovim odredbama propisuju se novčane kazne za prekršaje koje počine pravne ili fizičke osobe ako postupaju protivno odredbama članka 12., 13. i članka 15. ovoga Zakona.

Na članak 12.

Ovom odredbom propisuje se nadležnost tijela za prekršajni progon i poduzimanje svih radnji u prekršajnom postupku za one prekršaje u području javnih ovlasti Hrvatske gorske službe spašavanja koji su propisani ovim Zakonom.

Na članak 13.

U prijelaznim i završnim odredbama propisuje se rok od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona za donošenje provedbenih propisa i odluka za donošenje programa koji se donose na temelju ovog Zakona.

Na članak 14.

Ovom odredbom propisuje se rok u kojem je Hrvatska gorska služba spašavanja dužna uskladiti Statut Hrvatske gorske službe spašavanja s odredbama ovoga Zakona.

Na članak 15.

Ovom odredbom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA
KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

Članak 5.

(1) Hrvatska gorska služba spašavanja organizira, unapređuje i obavlja djelatnost spašavanja i zaštite ljudskih života u planinama i na nepristupačnim područjima i u drugim izvanrednim okolnostima.

(2) Temeljne zadaće Hrvatske gorske službe spašavanja u obavljanju djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka jesu:

- sprječavanje nesreća i spašavanje u planini, na drugim nepristupačnim područjima i u izvanrednim okolnostima uz primjenu posebnih stručnih znanja i uporabu tehničke opreme za spašavanje u planinama u svrhu očuvanja ljudskog života, zdravlja i imovine,
- organiziranje i pripremanje aktivnosti i mjera kojima je svrha održavanje pripravnosti za spašavanje te trajno organiziranje, osposobljavanje i uvježbavanje za održavanje i unapređivanje spremnosti i sposobnosti za otklanjanje posljedica nesreća u planinama i drugim nepristupačnim područjima,
- otklanjanje neposredne opasnosti u planinama i drugim nepristupačnim područjima,
- provođenje preventivnih mjera za unapređivanje sigurnosti i zaštite i spašavanja u planinama i drugim nepristupačnim područjima kod specifičnih aktivnosti na tim prostorima,
- provođenje dežurstava u cilju sprječavanja nesreća,
- potraga za izgubljenim osobama u planinama i drugim nepristupačnim područjima,
- spašavanje iz speleoloških objekata, litica i kanjona,
- spašavanje na uređenim i neuređenim skijalištima, penjalištima i drugim objektima i prostorima u prirodi, za vrijeme specifičnih sportskih, turističkih, rekreativnih, kulturoloških i drugih aktivnosti u prirodi i planinskom području, te speleološkom objektu,
- potraga i spašavanje iz lavina i provođenje preventivnih mjera u svezi s opasnostima od snježnih lavina u planinskim područjima,
- sudjelovanje u sustavu traganja i spašavanja za nestalim zrakoplovima i drugim prometnim sredstvima u planinama, strmim dijelovima obale i drugim nepristupačnim područjima,
- organiziranje transporta ozlijeđenih i oboljelih osoba i pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja s planina i drugih nepristupačnih područja te podnošenje zahtjeva nadležnim službama za helikopterski transport posredstvom Centra 112, osim u slučaju kada organizator aktivnosti osigura helikopter i osigurava nazočnost pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja,
- davanje sigurnosnih preporuka osobama i organizatorima turističkih i sportskih i drugih aktivnosti u prirodi i planinskom području radi sprječavanja aktivnosti koje ugrožavaju sigurnost, život i zdravlje sudionika,
- provođenje kontinuiranog informiranja i educiranja fizičkih i pravnih osoba o opasnostima i mjerama sigurnosti u planinama i na drugim nepristupačnim područjima,
- spašavanje na visinama i visokim objektima u slučaju potresa, vremenskih nepogoda i drugih nesreća na nepristupačnim prostorima,
- spašavanje u nesrećama u slučaju loših vremenskih uvjeta uz primjenu posebnih stručnih znanja i tehničke opreme za spašavanje u planinama,
- izdavanje preventivnih i edukacijskih materijala u svezi sigurnosti osoba i imovine.

(3) Hrvatska gorska služba spašavanja akcije traganja i spašavanja izvršava na poziv Centra 112.

(4) Hrvatska gorska služba spašavanja dužna je Centar 112 izvijestiti o akcijama koje je poduzela na zahtjev drugih tijela ili fizičkih osoba.

Članak 6.

(1) Hrvatska gorska služba spašavanja u obavljanju svoje djelatnosti ima sljedeće javne ovlasti:

- provoditi obuku (održavanjem vježbi, seminara, tečajeva) za specijalnosti gorskog spašavanja prema programima koje na prijedlog Hrvatske gorske službe spašavanja donosi čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje,
- provoditi obuku za organizatore turističkih aktivnosti na nepristupačnim područjima u cilju poboljšanja sigurnosti sudionika prema programu koji na prijedlog Hrvatske gorske službe spašavanja donosi ministar mora, turizma, prometa i razvitka uz suglasnost čelnika središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje,
- voditi evidenciju i izdavati potvrde o završenoj obuci iz podstavka 1. i 2. ovoga stavka,
- zabraniti pristup neovlaštenim osobama u blizini mjesta intervencije, pozvati policiju glede osiguranja mjesta događaja te poduzimati druge potrebne mjere radi sprječavanja nastanka štetnih posljedica,
- iznimno može uključiti punoljetnu osobu da dragovoljno obavlja pojedine pomoćne poslove i manje složene poslove tijekom akcije spašavanja, ako je to prijeko potrebno radi uspješnosti spašavanja.

(2) Čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje propisuje obrazac potvrde o završenoj obuci i način vođenja evidencije o izdanim potvrdama iz stavka 1. postavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 9.

(1) Pripadnici Hrvatske gorske službe spašavanja koji sudjeluju u intervencijama spašavanja života ili otklanjanja, odnosno sprječavanja opasnosti koje neposredno ugrožavaju život ili imovinu kao i za vrijeme obuke koju organizira Hrvatska gorska služba spašavanja ostvaruju pravo iz:

- osnovnoga zdravstvenog osiguranja zbog ozljede na radu i profesionalne bolesti, ako nisu zdravstveno osigurani po drugoj osnovi,
- ugovora o osiguranju pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja od posljedica nesretnog slučaja.

(2) Vlada Republike Hrvatske na prijedlog središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje utvrđuje za pripadnika najnižu visinu osiguranih svota ugovorenog osiguranja iz stavka 1. podstavka 2. ovoga članka, u slučaju smrti, trajnog gubitka radne sposobnosti i prolazne nesposobnosti za rad, kao i naknade gubitka zarade i troškova liječenja.

Članak 12.

(1) Organizatori športskih, turističkih aktivnosti u planinskim i drugim nepristupačnim područjima dužni su Hrvatskoj gorskoj službi spašavanja najaviti mjesto održavanja aktivnosti najmanje osam dana prije početka, savjetovati se u svezi sa sigurnosnim mjerama te sukladno

zajedničkoj procjeni opasnosti osigurati nazočnost pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja.

(2) Davatelji usluga smještaja dužni su na zahtjev Hrvatske gorske službe spašavanja na vidljivim mjestima u svojim objektima dopustiti postavljanje upozorenja i drugih informacija u svezi sigurnosti osoba tijekom njihovih aktivnosti u planinskim i drugim nepristupačnim područjima.

Članak 13.

Sudionici športskih, turističkih i drugih aktivnosti u planinskim i drugim nepristupačnim područjima dužni su pridržavati se sigurnosnih upozorenja i uputa Hrvatske gorske službe spašavanja, kao i pravila ponašanja u športsko-turističkim objektima i prostorima, na skijaškim stazama, planinskim i drugim nepristupačnim područjima tako da ne ugrožavaju vlastiti život te život, zdravlje i materijalna sredstva drugih osoba.

Članak 16.

(1) Za obavljanje svoje djelatnosti Hrvatska gorska služba spašavanja stječe sredstva:

- iz državnog proračuna,
- iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima djeluju stanice Hrvatske gorske službe spašavanja,
- iz donacija,
- od izvršenja ugovorenih usluga,
- od darova i naslijeđa,
- od izvršenja projekata unapređenja sigurnosti u planinskim i drugim nepristupačnim područjima gdje se odvijaju turističke aktivnosti i za potrebe turističke zajednice.

(2) Hrvatska gorska služba spašavanja može stjecati i druga sredstva u skladu sa zakonom, drugim propisima i statutom te ih koristiti isključivo za obavljanje svoje djelatnosti.

Članak 17.

(1) Iz državnog proračuna osiguravaju se sredstva za izvršavanje zadaća Hrvatske gorske službe spašavanja za:

- opremanje i obuku pripadnika Hrvatske gorske službe spašavanja,
- međunarodnu suradnju,
- informativno-nakladničku djelatnost,
- razvoj infrastrukture Hrvatske gorske službe spašavanja,
- provedbu programa Vlade Republike Hrvatske, planova, mjera i aktivnosti iz djelatnosti zaštite i spašavanja.

(2) Sredstva iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu u financijskom planu središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje.

(3) Hrvatska gorska služba spašavanja dužna je tijelu iz stavka 2. ovoga članka dostaviti godišnji program rada i podnijeti izvješće o utrošku sredstava.

Članak 18.

(1) Sredstva za financiranje redovite djelatnosti stanica Hrvatske gorske službe spašavanja osiguravaju se u proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona i uplaćuju na žiro-račun stanice Hrvatske gorske službe spašavanja.

(2) Stanica Hrvatske gorske službe spašavanja iz stavka 1. ovoga članka dužna je dostaviti jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave godišnji program rada i podnijeti izvješće o utrošku sredstava.

Članak 20.

(1) Nadzor nad zakonitošću rada Hrvatske gorske službe spašavanja i njezinih stanica obavlja središnje tijelo državne uprave u skladu sa Zakonom o udrugama.

(2) Nadzor nad obavljanjem temeljnih zadaća iz članka 5. i javnih ovlasti iz članka 6. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona provodi središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje.

(3) Upravni nadzor nad obavljanjem javnih ovlasti iz članka 6. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona provodi Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, a inspekcijski nadzor Državni inspektorat.

VIII. KAZNE NE ODREDBE

Članak 21.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj organizator športskih, turističkih i drugih aktivnosti u prirodi i planinskom području i davatelj usluga smještaja ako postupaju protivno odredbi članka 12. ovoga Zakona.

Članak 22.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba iz članka 13. ovoga Zakona koja ugrožava vlastiti život i život, zdravlje i materijalna sredstva drugih osoba te se ne pridržava sigurnosnih upozorenja i uputa Hrvatske gorske službe spašavanja, kao i pravila ponašanja u športsko-turističkim objektima i prostorima, na skijaškim stazama i drugim planinskim i nepristupačnim područjima.

Članak 23.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj koncesionar ili vlasnik žičare ili drugog objekta i sredstva za prijevoz osoba ako postupi protivno odredbi članka 15. ovoga Zakona.